

دانشگاه تهران

پردیس فنی - دانشکده محیط زیست - گروه مهندسی طراحی محیط

دوره کارشناسی ارشد مهندسی طراحی محیط

طرحنامه درس کارگاه طرح ۲ (طراحی محیط شهری)

نیمسال دوم ۹۷-۹۸

کارگاه طراحی ۲ ارشد - طراحی محیط شهری

استاد راهنما: دکتر محمد رضا مثنوی

روز درس: یکشنبه ساعت ۸-۱۶

مکان: کارگاه طراحی

مقدمه:

براساس برنامه، هدف کارگاه طراحی محیط و منظر شهری (کارگاه ۲)، آشنایی با مفاهیم، ابزار و روش های مناسب برای مداخله در یک محیط شهری به منظور حفظ و احیای فضا به عنوان یک محیط فعال و کارآمد می باشد. منظر شهری جلوه ای از واقعیت محیط زیست انسان می باشد که بطور پیوسته توسط وی در حال ایجاد، ادراک و تغییر شکل می شود. آنچه حس و حال یک محیط را می آفریند و آن محیط را پویا، سرزنده، دلپذیر، با صفا، مطلوب، با نشاط، و دلچسب می کند بخشی از روح مکان است که در بسیاری از موارد توسط طراحی محیط و منظر در آن دمیده می شود.

برنامه کارگاه طراحی منظر شهری شامل دو بخش عمده به شرح زیر میباشد:

بخش اول: شناخت، تجزیه تحلیل و طراحی در مقیاس خرد و میانی:

تجربه و تمرین چند نمونه از کارهای شناخت و تحلیل موضوعی و موضعی در مقیاس خرد و میانی

زمان: اسفند ۹۷ و فروردین ۹۸. تحویل کلیه تمرین ها بصورت گزارش مرحله اول اردیبهشت ۹۸

بخش دوم- شناخت، تجزیه تحلیل و طراحی در مقیاس کلان:

طراحی محیط و منظر شهری، و ساماندهی فضاهای سبز و باز و عمومی منطقه یک میدان یا ایستگاه مترو شهری و حوزه پیرامونی

آن با توجه به رویکرد طراحی اکولوژیک و پایدار شهری (توجه: مکان پروژه ممکن است برحسب ضرورت تغییر کند).

تجربه و تمرین چند نمونه از کارهای شناخت و تحلیل موضوعی و موضعی در مقیاس خرد و میانی

زمان بندی انجام کار:

: نیمه اول، اردیبهشت. تحویل گزارش مقدماتی (گروه ها)

آخر اردیبهشت: طراحی انفرادی- طرح مقدماتی

کلیات و طرح مسئله پروژه مرحله دوم: طراحی در مقیاس کلان

این برنامه، مطالعات حوزه پیرامونی و طراحی محیط و منظر یک فضای شاخص شهری واقع در حوزه مرکزی شهر تهران را به منظور استفاده مناسب و کارآمد در زمینه های: ساماندهی تردد پیاده و سواره بصورت مطلوب، و ایجاد فضاهای باز و سبز عمومی در پیرامون این تقاطع با توجه به جنبه های عملکردی، فرهنگی، تاریخی، اقلیمی، بصری و ظرفیت های فضایی هدف قرار داده است. بر اساس برنامه تنظیم شده کار به دو مقطع اصلی تقسیم می شود

مقطع اول:

گام اول: تمرین های افزایش مهارت های فردی در طراحی پروژه در مقیاس شهر: شامل چندین تمرین از مقیاس طراحی تقاطع میدان خیابان شهری و پیاده راه، طراحی های مفهومی و ساخت ماکت و احجام.

گام دوم: مطالعات پایه و شناخت و تحلیل وضع موجود پروژه فضای شهری این مطالعات برای شناخت و تجزیه و تحلیل سایت و منطقه پیرامونی آن و تهیه برنامه فیزیکی طرح. این مرحله از کار بصورت گروهی انجام می شود.

این مرحله از کار با شناخت منطقه طرح، فضاها و مجموعه های پیرامونی موجود از نظر کالبدی، ارتباطات، دسترسی ها، کمبودها، معضلات محیطی، مسائل فرهنگی و اجتماعی و نیازهای گروه های استفاده کننده از مجموعه آغاز شده و با تحلیل نتایج بدست آمده و با تدقیق مسئله و اهداف کلی طرح و برنامه ریزی تداوم می یابد. سپس از طریق رویهم گذاری لایه های برنامه فیزیکی و امکانات و محدودیت های سایت ایده اولیه و کلی طرح بنیاد گذاشته می شود

مقطع دوم:

در این مرحله، کار از سطح کلان تا خرد، کل به جزء و جزء به کل دنبال شده و از مقیاس مفاهیم و ایده های طراحی شروع و تا ترسیم نقشه ها و جزئیات اجرایی ادامه خواهد یافت. در این روند، توجه به عناصر شکل دهنده و فیزیکی محیط و منظر شهری از قبیل گیاه، آب، کف سازی، رنگ و مصالح بکار رفته از ضروریات برنامه است که از ابتدای کار بایستی مورد توجه قرار گیرد. همکاری، مشارکت کارآمد در فعالیت ها، و توانایی انجام کار از ضروریات این برنامه می باشد. این مرحله از کار بصورت انفرادی انجام میشود

جزئیات مقطع دوم

تدوین چارچوب طراحی ایده پردازی و مفهوم سازی طرح، بسط مفاهیم طراحی سایت از جزء به کل، و کل به جزء (انفرادی) / انگاره کلی طرح / و بسط مفاهیم طراحی سایت

طراحی سایت بر اساس اهداف کلان و اهداف عملیاتی طراحی، ارائه گزینه ها و ارزیابی و انتخاب گزینه برتر

بسط طراحی در گزینه برتر و طراحی تفصیلی سایت و تحویل موقت پروژه

طراحی نهایی مجموعه از مقیاس کلان تا خرد و طراحی بخشی از مجموعه "Part Plan Design"

مبتنی بر طرح تفصیلی مجموعه، طرح در دو مقیاس کلان و خرد بطور پیوسته و یکپارچه دنبال شده و جزئیات اجرایی هر تصمیم کلان طراحی مد نظر قرار می گیرد.

در انتها طراحی بخشی از مجموعه بصورت واقعی تر و با جزئیات اجرایی و ارائه مقاطع، نمادها و پرسپکتیوهای موثر در اجرا انجام می شود.

لازم به ذکر است که بر حسب نیاز، ممکن است تغییرات مختصری در جهت رسیدن به نتیجه بهتر، در برنامه ایجاد شود.

ارائه نهایی طرح ،

شامل گزارش های مربوطه از فعالیت های کلاسی، تمرین های طول ترم، و ماکت، نما ، مقاطع ، پرسپکتیو و جزئیات اجرایی

نحوه ارزشیابی :

مقطع اول: ۴۰ نمره:

بخش اول - تا ۲۰ نمره

بخش دوم - تا ۲۰ نمره

مقطع دوم: ۶۰ نمره

کرکسیون فعال تا ۱۰ نمره

دفترچه اسکیس تا ۱۰ نمره

طرح نهایی تا ۴۰ نمره

جمع: ۱۰۰ نمره (معادل ۲۰ نمره)

مقیاس کار: مقیاس تحویل مقاطع مختلف در طول برنامه تعیین می شود .

منابع دوره: در طول دوره حسب موضوع پروژه انتخابی معرفی میشوند

موفق باشید

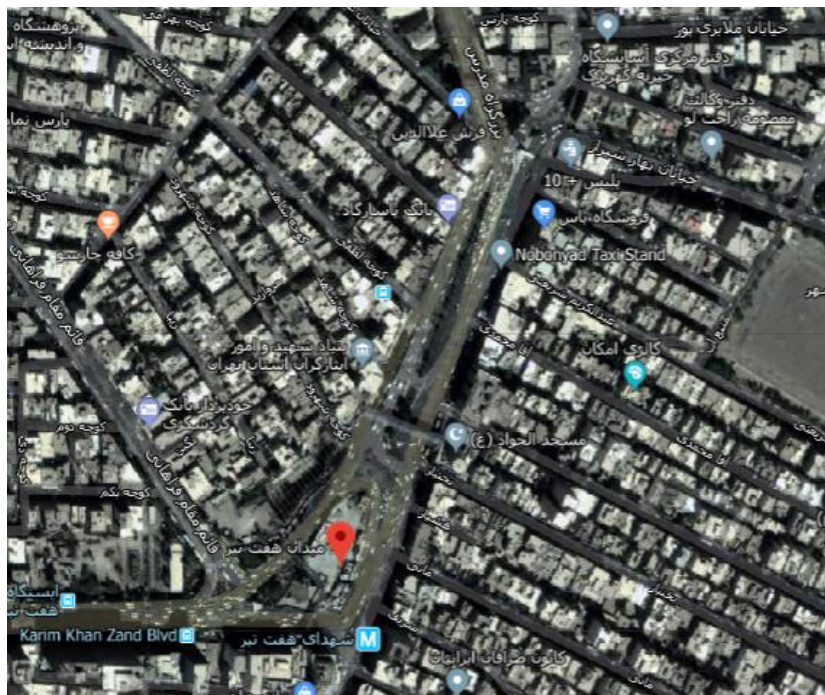
دکتر محمدرضا مثنوی

موضوع پروژه نهایی ترم دوم ۹۷-۹۸:

طراحی محیط و منظر فضای شهری میدان

هفت تیر تهران

نقشه میدان هفت تیر و خیابانها و
کاربری های پیرامونی در منطقه
مرکزی شهر تهران
۱۳۹۸. گوگل میپس
www.google.com/maps 20019.

